чи невідповідності авторському задумові залежать від індивідуальної майстерності перекладача. Іншими словами, асиметрія з додатною відповідністю – це «успішний» переклад, асиметрія з нейтральною відповідністю – можливий варіант перекладу, тоді як асиметрія з невідповідністю – рівноцінна перекладацькій помилці, оскільки має місце заміна авторської концепції твору.

Отже, міжмовну асиметрію окреслюємо як обов'язкову/вибіркову компресію або декомпресію вихідного тексту, а вибір того чи іншого явища обумовлюється залежністю від стильових, прагматичних, індивідуальних та інших об'єктивних і суб'єктивних чинників. Варто при цьому зауважити, що подолання негативного впливу культурного бар'єру здійснюється через усвідомлення перекладачем «принципу культурного релятивізму», оскільки саме врахування особливостей культури сприяє осмисленню перекладачем обріїв власного духовного досвіду й розкриває можливості трансформувати текст в систему іншої культури.

Список використаних джерел

1. Гарбовский Н. К. Теория перевода : учебник / Н. К. Гарбовский. – М. : Изд-во Моск. ун-та, 2004. – 544 с.
2. Камінський Ю. І. Експлікативна асиметрія в перекладі на матеріалі декомпресованих коментарів як різновиду перекладацьких трансформацій / Ю. І. Камінський // Вісн. СумДУ: зб. наук. праць. – Серія «Філол. науки». – 2006. – Вип. 11. – Т. 1. – С. 159–162.
3. Матюша В. І. Ситуативна асиметрія: межі перекладацької свободи / Вікторія Матюша // Мовні та концептуальні картини світу. – К.: 2007. – № 23. Книга 2. – С. 157–162.
4. Павленко О. Г. Фактори зменшення рівня еквівалентності в художньому перекладі (на матеріалі прози Дж. Фаулза) / О. Г. Павленко // Наукові записки. Серія: Філологічні науки (мовознавство). – Кіровоград : РВВ КДПУ ім. В. Винниченка. – 2010. – Вип. 89(1). – С. 91–94.
5. Павленко О. Г. Методи нейтралізації культурних бар'єрів у художньому перекладі / О. Г. Павленко // Вісник університету імені Альфреда Нобеля. Серія: Філологічні науки. – 2018. № 1(15). С. 301–307.

Назарій Садовий

ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ КРЕАТИВНОСТІ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ

Життя людини, в тій чи іншій мірі, є творчим процесом. В процесі свого розвитку, з метою своєї самореалізації, будь-яка людина, прагне до різних видів творчості. Значення творчості неможна переоцінити, так як показує практика, що розвинені творчі здібності дають можливість

особистості мислити нестандартно, оригінально, мати творчий підхід до життєвих проблем. Тому із впевненістю можна стверджувати, що будь-яка країна в якій розвивають творчий потенціал дитини створює атмосферу де відбувається становлення особистості як громадянина. Отож, розвиток творчих здібностей є найважливішим питанням дитячої психології і педагогіки, про що йдеться в працях видатного психолога Л. Виготського.

Серед робіт зарубіжних дослідників у галузі творчості слід відзначити праці Е. де Боно, Дж. Гілфорда, Т. Емабайла, Д. Лаверта, А. Маслоу, Р. Стернберга, К. Тейлора, Е. Торренса, К. Урбана, Дж. Хейса, Е. Фромма та інших.

Творчість (creativeness) і креативність (creativity) в англійській мові по-ходять від одного слова – креативний (creative), що означає «такий, що передає або містить оригінальну ідею» [5]. Це ж слово creative позначає також особу, яка на високому рівні займається творчою діяльністю.

У своїй роботі ми притримуємось точки зору про те що ці поняття дуже схожі і в деякій мірі тотожні. Розглянемо думки видатних науковців щодо креативності.

Кількість досліджень креативності як здатності до творчості зростає з кожним роком, а разом з ними збільшується і кількість визначень цього поняття.

У словнику-довіднику Г. Костюка, поняття креативності подається як: «поняття, яке охоплює минулі, супутні та (або) наступні характе-ристики процесу, в результаті якого людина (або група людей) створює щось, що не існувало раніше» [2, с. 58].

Науковець Р. Джонсон, визначає креативність як несподіваний продуктивний акт, зроблений виконавцем спонтанно у певній ситуації соціальної взаємодії. При цьому виконавець спирається на власні знання і можливості [1, с. 28].

Розглядаючи в своїх працях творчість як потребу людини, О. Кульчицька переконана, що творча діяльність – це не тільки відкриття в певній галузі науки, художні досягнення, певні продукти, що є значущими для суспільства, – дослідниця стверджує, що творчості вимагає повсякденне життя, з його малими і великими проблемами, які вона досить часто мусить вирішувати. Вирішення будь-якої ситуації буде особисто творчим, і людина переживатиме її як відкриття, як створення оригінального продукту [3].

Дитяча творчість є не що інше, як процес виконання завдання і цінність її полягає не в результаті і не в продукті творчості.

Дехто із науковців підтримує думку, що креативна людина володіє більшою привабливістю і є успішною у спілкуванні з навколишніми. Вона ніби притягує до себе людей і виникає бажання якомога довше залишатися поруч з нею. Така харизматична привабливість творчої людини вказує не лише її внутрішній розвиток духовності, але й те що вона відкрита до

сприйняття іншого досвіду, це ніби є спіраль розвитку особистості.

Творчу особистість можна описати як людину яка створює навколо себе клімат відкритості, доброзичливості, вона схильна до прояву спонтанних і вільних схильностей і поривів. Творча людина не сприймає деспотизм, не терпить насильства показуючи свою активну позицію по відношенню до цих явищ. Високий рівень розвитку творчої особистості, характеризує її як демократичну людину по відношенню до інших.

У наукових дослідженнях останніх років проблема розвитку креативності школярів займає досить значне місце. Зусилля вчених спрямовані на розробку практичних методів, що сприяють цілеспрямованому розвитку в школярів креативності. Психологи і педагоги у своїх працях, підкреслюють значення навчальної діяльності для формування креативного мислення, пізнавальної активності, накопичення суб'єктивного досвіду креативної пошукової діяльності учнів. Всього того, що становить основу креативності.

Психологи встановили, що саме молодший шкільний вік є найбільш сприятливим для образних вражень. Саме багатство уяви, невтомна допитливість, пізнавальна активність, безмірна винахідливість, дотепність, схильність до імпровізації проявляються найповнішим чином в їх творчих іграх [4].

В цей період однією з найважливіших форм, які використовує дитина в своїй пошукової діяльності є експериментування. Це дійсно дитяча самостійна творча діяльність, без всіляких домішок та вкраплень. Вона виникає в ранньому віці і розвивається протягом всього дошкільного і молодшого шкільного віку, виявляючись через різноманітні прояви дитячої творчості: ігри, лічилки, дражнилки, казки, страшилки, дитячий гумор, магію та міфотворчість, дитячі висловлювання, надання прізвиськ тощо. Завдяки цьому відбувається творче переосмислення пережитих вражень, створюється цілісна картина світу через смислове переконструювання заданого дорослими образу реальності в процесі якої відбувається взаємодія дитини з предметами та її спільної діяльності з дорослими та однолітками. Дитяче експериментування завжди зорієнтоване на те аби отримати нові відомості про властивості того чи іншого предмету або для того аби створити новий продукт (малюнки, казки, вірші тощо). Саме діяльність експериментування сприяє розвитку в дитини різноманітних творчих здібностей і, зокрема, винахідливості та кмітливості.

Отже, креативність – це характеристика особистості, яка на даному етапі розвитку педагогіки визначається не лише здатністю до творчості, але і розвинутим комплексом інших властивостей особистості: індивідуальних здібностей, компетентністю, індивідуальними психологічними властивостями.

Список використаних джерел

1. Джонсон Р. А. Сновидения и фантазии: анализ и использование. Москва: REFL-book, 1996. 288 с.
2. Костюк Г. С. Навчально-виховний процес і психічний розвиток особистості. Київ: Наукова думка, 1989. 152 с.
3. Кульчицька О. І. Дивергентне мислення як умова розвитку творчості дітей молодшого шкільного віку // Обдарована дитина. Київ, 1999. Вип. 1. С. 2–6.
4. Чудакова О. М. Творчий потенціал особистості: генетичний аспект // Наук. записки Інституту психології імені Г. С. Костюка АПН України. Київ, 2006. Вип. 27. С. 93–101.
5. Creativity. URL: http://en.wikipedia.org/wiki/Creativity (дата звернення: 15.03.2020).

Анастасія Саченко

ОРИГІНАЛЬНИЙ ДОМРОВИЙ РЕПЕРТУАР

Сучасне виконавство на народних музичних інструментах, зокрема домрі, вимагає певних складових для його подальшого вдосконалення та поширення. Важливим завданням є поширення якості, кількості, різноманітності музичної літератури та репертуару. Домрове мистецтво, специфіка виконавства на чотириструнній домрі в музикознавстві ще не достатньо досліджені. Нестача оригінального репертуару гальмує розвиток сучасного домрового виконавства.

Аналіз останніх досліджень і публікацій свідчить про поширення інтересу з даної теми. Наукові роботи С. Білоусової [1; 2], О. Олійника [7] присвячені перекладенню творів світової класики для гри на домрі; В. Калабської [3; 4], І. Левицької [6] – оригінальному репертуару для домри. Також слід зазначити дисертаційні роботи, які вказують на важливість даної проблеми. Н. Костенко [5] присвятила своє дослідження вивченню робіт Б. Міхеєва, В. Підгорного, Д. Клебанова; О. Олійник [7] опрацював оригінальний домровий репертуар сучасних композиторів, таких як Б. Міхєєв, О. Польовий, В. Власов, О. Циганков.

В статті «Академічні жанри в домровій творчості В. Івко та Є. Мілки» С. Білоусової розглядається домрова творчість донецьких композиторів [1]. Недостатня кількість опрацювання домрового мистецтва зумовила мету нашої статті – виявити доцільність використання оригінального домрового репертуару.

Визначення «репертуар» багатобічне. Репертуар – фр. repertoire, лат. Repertopium – список. В музиці – це сукупність творів, виконуваних артистом чи колективом на концертах (концертний репертуар) або список творів, даних для вивчення (науково-педагогічний репертуар). Також він може відрізнятися залежно від того, хто виконує, віку та призначення: